

Regeringskansliet
Försvardepartementet

Eskilstuna kommuns yttrande över remiss - Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)

Eskilstuna kommun har fått möjligheten att yttra sig över remissen Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6), er beteckning Fö2025/00151 med inlämning till Försvarsdepartementet senast den 13 maj 2025. Eskilstuna kommun lämnar följande yttrande.

Eskilstuna kommuns bedömning

Eskilstuna kommun anser att utredningen är gedigen och heltäckande och har inte många synpunkter. De som finns anges nedan.

Aktivering av civilplikten

Eskilstuna kommun tillstyrker förslaget att civilplikt införs eller utökas.

Snabbutreda områden för civilplikt

Eskilstuna kommun tillstyrker förslaget att ge uppdrag från regeringen till ansvariga myndigheter att snabbutreda aktiverad civilplikt för tidigare fastställda samt nya områden.

Områden som tas bort från civilplikten

Eskilstuna kommun tillstyrker förslaget att ta bort självård som område för aktivering av civilplikt. Områdets som inte ska aktiveras genom civilplikt. Gällande de områden som föreslås att regeringen inte ska aktivera genom civilplikt tillstyrker Eskilstuna kommun samtliga punkter utom den som gäller kommunalteknisk verksamhet. Drift och underhåll av vatten och avlopp bör utredas för civilplikt, eftersom detta är en samhällsviktig verksamhet som gör samhället mycket sårbart vid bortfall.

Inriktning och samordning av personalförsörjning

Eskilstuna kommun tillstyrker förslaget om inriktning och samordning av personalförsörjningen på övergripande nationell nivå genom att inrätta en funktion eller sektor för personalförsörjning.

Frivillighet i totalförsvaret

Eskilstuna kommun anser att förslaget om att lägga till en punkt 4 om att kommuner och regioner ska kunna avtala med frivilliga att tjänstgöra under höjd beredskap samt att det ska gå att sluta avtal med personer upp till 70 års ålder är bra, men att det inte är tillräckligt. Frivilla resurser behöver regleras – förslagsvis i en förordning för frivilliga inom kommun och region, likt den statliga frivilligförordningen, där det framkommer hur kommunen ingår avtal med frivilliga. Dessutom bör åldersgränsen för avtal med pensionärer höjas eller slopas helt för att ersättas med en formulering kring lämplighet. Detta eftersom många personer fylla 70 år är kapabla till att hjälpa till och även vill göra det.

Tillägg i totalförsvarsförordningen om beredskapslarm

Eskilstuna kommun tillstyrker förslaget om tillägg i 15 § totalförsvarsförordningen angående beredskapslarm, att avtalspersonal omedelbart ska inställa sig till tjänstgöring i den kommun personen har avtal med.

Kommunens ansvar rörande privata näringsidkare

Eskilstuna kommun avstyrker förslaget om att kommunen ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om beredskapsförberedelser och övriga förhållanden av betydelse för det civila försvaret. Detta för att det inte är klarlagt vad totalförsvarsviktig verksamhet är och för att kommunen inte har någon insyn i alla totalförsvarsviktiga näringsidkares verksamheter. Eskilstuna kommun anser därför att näringsidkare bör delas upp i privata näringsidkare inom det kommunala ansvaret och övriga privata totalförsvarsviktiga näringsidkare, där övriga bör hanteras av respektive sektorsansvarig myndighet.

Tydligare terminologi

Eskilstuna kommun tycker att förslaget om tydligare terminologi gällande krigsplacering respektive beredskapsregistrering är bra och tillstyrker det med följande kommentar: Det är viktigt att fastslå i lag vad som gäller för exempelvis beredskapsregistrering, då dagens problematik att inte veta vad som gäller annars kommer att kvarstå. Det räcker

inte att det finns beskrivet i förarbetena, utan det måste vara lättare att hitta för den som ska tillämpa det. Dessutom behöver begreppet allmän tjänsteplikt förtydligas. Det finns många uppfattningar kring vad allmän tjänsteplikt innebär och genom lagreglering kan missförstånd och miss- tag på grund av dessa undvikas.

Anvisning till kortare utbildningar

Eskilstuna kommun tillstyrker förslaget om att Arbetsförmedlingen ska kunna anvisa till kortare utbildningar.

Övrigt

Eskilstuna kommun anser att det finns vissa områden som inte har täckts i utredningens förslag:

1. Det behöver lagstadgas att anvisade inte ska tas från totalförsvars- viktig verksamhet.
2. Det skulle underlätta för en kommun om Arbetsförmedlingen kunde få listor över anställda från Skatteverket, i stället för att varje kommun ska behöva administrera dessa listor för att leverera till Arbetsförmedlingen.
3. Förtroendevaldas roll – hur kan de ianspråktas utan att demokratin/fria val inskränks?

ESKILSTUNA KOMMUN